

“De Oranje Lijst” old Dutch varieties and crops

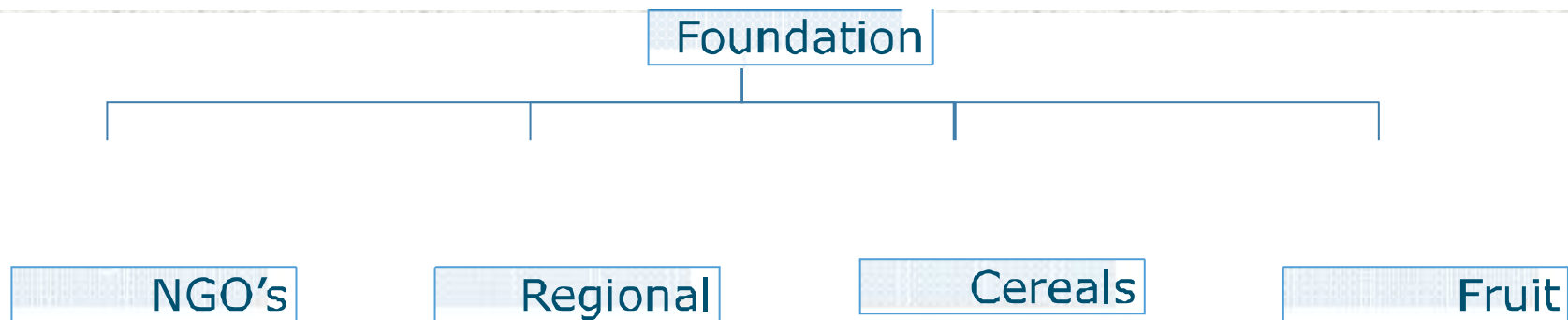
Stichting De Oerakker in collaboration with CGN

Lau Simonse en Sierd Zijlstra

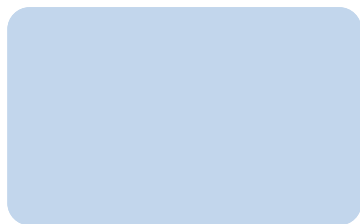
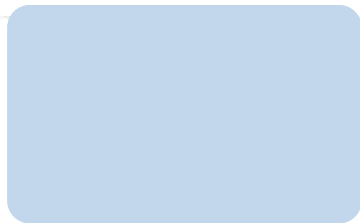
our volunteers

Our structure

The History

The Oranjelijst = databank

The vegetables, cereals and fruit that
Dutch people ate from 1850 until
World-War II

What ate the people in the 19th century

Potato

Peas

Beans

Soup base of onions and grits

Fresh or cured meat or herring

Coffee

Beer

Reasons for putting together Oranje lijst

- No overview of “typical Dutch” old breeds and crops
- Lack cultural (food crop) heritage
- Collection Ruurd Walrecht (Collection Eeuwig Moes)
- Publicise existence of those old varieties
- Making available

Criteria for making The Oranje Lijst

- Grown in the Netherlands between 1850 en 1945
  - Consulted info sources:
    - Old seed catalogs (starting from 1850)
    - Lists of varieties (starting from 1924)
    - Literature
    - Personal contacts
    - Current seed suppliers and seedsavers
    - Heritage seed organisations (internet)
    - Collections Genenbanks

vegetables

43 vegetables crops

Aardappel	Koolrabi	Rode Biet/Snijbiet
Aardbei	Rode Kool	Schorseneer
Andijvie	Savoije Kool	Selderij
Asperge	Spitskool	Sjalot
Augurk	Witte Kool	Sla
Boon	Koolraap	Spinazie
Erwt	Meloen	Tomaat
Kardoen	Paprika -Peper	Tuinboon
Kervel	Pastinaak	Ui
Knolraap	Postelein	Veldsla
Komkommer	Prei	Venkel
Bladkool	Pronkboon	Witlof
Bloemkool	Rabarber	Wortel
Boerenkool	Radijs	
Broccoli	Rammenas	

Beans (*Phaseolus vulgaris*)

Old

Seed catalogi:

Literature:

Arkenbout's zaden	Groenewegen en Co.	Sluis en Groot
Gebr. Sluis	Jacobson en Sandberg	Tuinzaden Jan van Namen Hzn
Gebr. van Namen	L. van Rooyen	Van Namen Tuinzaden
Gebr. Bakker	P. Sluis	
1858-1886	Het Nederlandsche Tuinbouwblad	
	Tuin-almanak, of De nieuwe opregte	
	Hollandsche hovenier	
Niedeken, J. en Uilkens, F. 1853		
Nijdam, F.E., 1947	Landbouwstambonen	
	The introduction of the common bean	
	(Phaseolus vulgaris L.) into Western Europe	
Zeven, A.C., 1997		
Uilenburg, N.G. en A. van Steenberg, ± 1960	Morphologie van Bonenrassen	
Vilmorin-Andrieux, MM. 1920	The Vegetable Garden	

Paaseitjes

Dubbele Witte

Blokkerder Boon

Friese Woudboon

Centre for Genetic Resources, the Netherlands (CGN)

Beans (*Phaseolus vulgaris*)

Providers:

Commercial en
ideel

Collectie Eeuwig Moes Netwerk	Vreeken's Zaden
De Bolster	Zaadhandel van der Wal
Garant Zaden	
It Griene Nest	Seed Savers Exchange, USA
Lemmerszaadhande	Seeds of Diversity, Canada
Oranjabandzaden/ Tuinboetiek	The Organic gardening catalogue, Groot-Brittannië
SZ Zaden	Gärtnerei Naturwuchs, Duitsland
Tabernal zaden	

Heilig boontje/ Soldatenboon

Patrijzenoogjes

Rode Kivietsboon

Friese Woudboon

Beans (*Phaseolus vulgaris*)

Providers:

Genenbanken

Arche Noah	Spanje, genenbanken
Bulgarije, Genenbank	Tsjechië, Genenbanken en Instituten
CIAT: The International Center for Tropical Agriculture	USDA-GRIN, Germplasm Resources Information Network of the United States Department of Agriculture
IPK, Gatersleben	VIR: N.I. Vavilov Research Institute of Plant Industry

Wulleboon

Rieserboon

Groninger Strogele

Rijstkorreltje

Result

Investigation

Beans (*Phaseolus vulgaris*)

Number of variation

- **Still present:** 148
- in the Eeuwig Moes Collection: 29
- at Seed trade: 17
- in Genenbanks: 110
- **GONE:** 289

Percentage remaining old vegetables varieties

Cereals

4 Grain crops :

- Barley
- Oats
- Rye
- Wheat

Wheat (*Triticum* L.)

difference between

present in catalogues

really present

Gewas	Aantal rassen in oude catalogi	Aantal rassen nog aanwezig
Wintertarwe	148	87
Zomertarwe	35	19
Rivet tarwe/ Engelse tarwe	6	1
Spelt	5	1
Emmer tarwe	4	2
Eenkoorn	2	1

Emmer tarwe

Eenkoorn

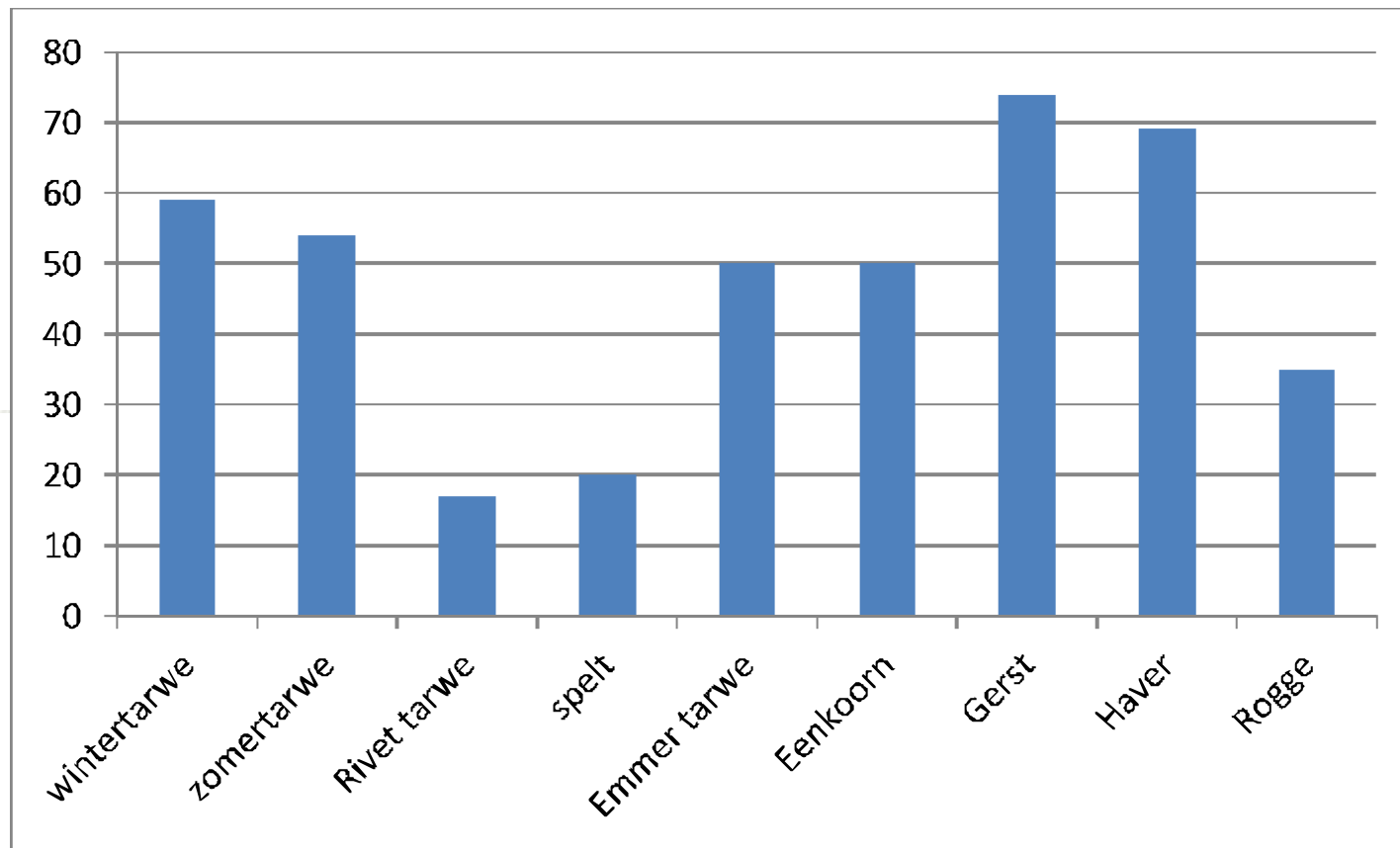

Rivet tarwe

Spelt

Percentage remaining old sereals varieties

Fruit

4 fruit crops:

- Apple
- Pear
- Plum
- Cherry

Fruit

difference between	present in catalogues	really present	percentage
Gewas	Aantal rassen in oude catalogi	Aantal rassen nog aanwezig	Procentueel nog aanwezig
Appel	483	343	71
Peer	317	189	60
Pruim	114	63	55
Kers	171	57	33

Oranje lijst

Fruit: Cherry

It is believed that the sweet cherry (*Prunus avium* L.) from the regions around the Black- and Caspian Sea from, and the sour cherry (*Prunus cerasus* L.) from the area between Switzerland and the Adriatic Sea.

Formating Cherry

soortnaam	genoemde naam	typen kersen
<i>Prunus avium</i>	krieken	zwarte, bonte en gele kersen met zoete of bittere vruchten
<i>Prunus cerasus</i>	walen	licht tot donkerrode kersen, week en zuur
<i>Prunus avium x Prunus cerasus</i>	royalen	licht tot donkerrode kersen, week en aangenaam zoetzuur

Kriek: Yellow Spanish

Waal: Dubbele morel

Royaal: Reine Hortense

Oranje lijst Fruit:kers (*Prunus avium* L. + *Prunus cerasus* L. + royalen)

□ Of the 57 remaining breeds are :

- 16 breeds present at NGO's, hobbygardeners or Commercial Traders
- 49 breeds present at various Genenbanks in Europe
- 7 breeds only present at NGO's,
- 41 breeds only present at various Genenbanks in Europe

Groen Kennisnet is following Oranje lijst

Portalen Kennisbank Leermateriaal Dossiers

Nieuws

Nieuws

Kers en pruim in de Oranje Lijst

5 oktober 2015

Kers en pruim zijn onlangs toegevoegd aan de Oranje Lijst. Deze lijst bestaat uit rassen van verschillende gewassen die voor 1950 in Nederland geteeld zijn, en waarvan nagegaan is of ze nog verkrijgbaar zijn. Ook zijn er beschrijvingen en afbeeldingen in de lijst opgenomen.

Pruim

De Europese pruim (*Prunus domestica* L.) komt waarschijnlijk uit het gebied bij de Kaukasus en rond de Kaspische zee. Er zijn verschillende ondersoorten en groepen te onderscheiden. De bekendste zijn de Ronde pruimen en Reine Claudes,

Publicaties

- [Giesen, 2011: De geschiedenis van de kersenteelt](#)
- [Rietsema, 1928: Beschrijving en rangschikking van in Nederland voorkomende kersen-vormen](#)

Links

- [Pruim in de Oranje Lijst](#)
- [Kers in Oranje Lijst](#)
- [POM Noord Holland Pruimenmonografie](#)
- [Van Hall, 1868: De Nederlandsche Boomgaard](#)

Laatste nieuws van Groen Kennisnet

 26 oktober 2015
Greenpeace wil ander bestrijdingsmiddelen!

 26 oktober 2015
Meelwormen voor kippen

Noortje Bas

Frank Menting

De Oranje Lijst a corporation between Centrum voor Genetische Bronnen Nederland (CGN) De Oerakker

De Oerakker

Oranje Lijst

Home

Netwerk Eeuwig Moes

Netwerk De Bekoring

Oranje Lijst

Gewassen

Kennisbank

Links

[Ga naar de Oranje lijst](#)

Spring direct naar: [Aardappel](#), [Aardbei](#), [Allium](#), [Andijvie](#), [Appel](#), [Asperge](#), [Biet](#), [Boon](#), [Erwt](#), [Gerst](#), [Haver](#), [Kardoer](#), [Kers](#), [Kervel](#), [Komkommer en augurk](#), [Kool](#), [Meloen](#), [Pastinaak](#), [Peer](#), [Peper \(paprika\)](#), [Postelein](#), [Pronkboon](#), [Pruim](#), [Rabarber](#), [Radijs](#), [Rammenas](#), [Rapen](#), [Rogge](#), [Schorseneer](#), [Selderij](#), [Sla](#), [Spinazie](#), [Suikermais](#), [Tarwe](#), [Tomaat](#), [Tuinboon](#), [Veldsla](#), [Venkel](#), [Witlof](#), [Wortel](#)

Aardappel (*Solanum tuberosum*)

De aardappel afkomstig uit Zuid Amerika. Spanje was het eerste Europese land waar de aardappel in de 16e eeuw op kleine schaal werd verbouwd. In Nederland is de aardappel in de laatste decennia van de 17e eeuw geïntroduceerd door de protestanten die terugkeerden naar ons land nadat zij werden verdreven uit de Pfalz in Duitsland en uit het aangrenzende deel in Frankrijk. De oudst bekende rasnamen dateren van een eeuw later, bijvoorbeeld "Bremer Rooden" en "Elfringen" uit 1770 (Zingstra, 1983).

Na het uitbreken in 1845 van de aardappelziekte welke veroorzaakt wordt door de schimmel *Phytophthora infestans*, werd het vinden van nieuwe rassen gestimuleerd door de overheid. Al snel ontstonden 'nieuwe' rassen zoals "Schoolmeester" en "Zeeuwse Blauwe" (1860), "Fransen" (1870), "Berlikumer Geeltje" en "Munstersen" (1890).

Pioniers op het gebied van de aardappelveredeling waren Geert Veenhuizen ("Eigenheimer", 1893; "Rode Star", 1909) en Klaas de Vries ("Bintje", 1910) die Nederland als leverancier van goede rassen voor het aardappelpootgoed op de kaart zetten. Voor verdere informatie aangaande de geschiedenis van de aardappelveredeling ([De Haan, 1953](#)). Van de ongeveer 400 rassen die tot de tweede wereldoorlog in Nederland zijn geteeld zijn er nog 70 over. De meeste van die rassen zijn *in vitro* of *cryopreserved* opgeslagen in Europese genenbanken.

N.B. Ter illustratie van een aantal rassen mochten wij de afdrukken van de getekende platen van het NIVAP gebruiken, waarvoor onze dank!

Number of varieties per crop